

A D E N

RABIAM triplicem historiographi statuunt, Petream, Desertam atque Fœlicem. Huius Metropolis, caput & celeberrimum Emporium est ADEN. De quo Lodouicus Romanus patritius lib. 2. nauigationis sua Arabicæ, hunc in modum scribit: Hac vrbe non memini me vidisse munitiorem, in continenti præsertim haud inæqualis soli, geminum latus sepiunt moenia, quod supereft montibus occluditur, inque eis quinque sunt arces, in solo æquali est vrbs, ambitu sex mille ædium contenta: commercia in nundinis noctu hora secunda ob nimios, qui sœuiunt interdiu, æstus exercent. Propè vrbum ad lapidis iactum mons est, inque eo arx sita est. Ad radices autem montis confidunt naues: vrbs profectò elegans est, & totius Fœlicis Arabiæ vrbum pulcherrima. Illo, ceu ad famigeratum emporium, ex vtraque India, Aethiopia, ac Perside exercentes mercionia, nauali itinere confluunt. Itidem agunt, qui ad Mecham frequentes contendunt: verum simul ac liburnicæ portum appulerint, adsunt prefecti vectigalium, percontantes unde soluerint, quidue conuehant mercium, quantumque temporis sulcando maria absumpserint, & item quot homines singulæ celoces tulerint. His exploratis condicte malum, vela, & id genus armamenta asportant aliò, vt illinc abeundi haud persolutis vectigalibus exempta sit occasio appulsis. Hactenus ille. Dominus huius vrbis Sultanus, non nisi in Iunio, Julio, & Augusto hic residere solet, ijs enim mensibus mercatorum adueniunt naues, quarum omnino nullæ, quin ex montium summitatibus conspiciantur transcurrere possunt. Est rara huic vrbi pluvia, & dulci destituitur aqua, quam ex continenti allatam, cisternis ad quotidanos usus conseruant. Quantum ex situ ciuitatis coniucere possum, inquit Munsterus, hæc ipsa est, quam in Arabia Fœlice Ptolemæus appellat Arabiam, aut Oclim.

M O M B A Z A

MOMBAZA, Ptolemæo, Tonica, insulare oppidum, elegans ac nitidum in finibus Africæ. Quod Christiani anno reparata salutis 1505. vi occuparunt: cum enim Franciscus Dalmaida nauigaturus in Indiam, tributum ab oppidanis, Regis Lusitanæ nomine exigeret, Afri vero armata manu tributi persolutionem recusarent, idcirco Christiani oppidum deuastantes, totum exusserunt. Rex triginta stipatus viris, fuga sibi consuluit, reliquis omnibus interemptis. Oppidum nunc ab Afris restauratum, & acerrimos Christianorum hostes habere dicitur.

Q V I L O A

VILOA, Ptolemæo, Raptæ, pulchra est in Africa ciuitas, in eiusdem nominis regno & insula posita, continenti vicina, Mahumetica seðæ regulum semper habuit, sumnum Christianorum inimicum. Ad hanc vrbum cum Franciscus Dalmaida Anno Domini 1505. cum Lusitanica classe peruenisset, Regem ad se aduersari iussit, qui morbum simulans ad defensionem fese parauit. Itaque septingenti Lusitani, ad ciuitatis oppugnationem armantur, qui ciuitate deuicta, regeque in fugam conuerso, alia que gubernationis administratione instituta, ciuitatem hanc Portugaliae regi tributariam fecerunt. E regione insulam S. Laurentij habet.

C E F A L A

CEFLA Africæ insula, anno partæ salutis 1500. primùm est inuenta, cuius longitudo trium est miliarium, latitudo vero vnius. Pagos habet duos, in quibus domus non paucæ, & arx: Regi ciuitatis Quiloa quondam parebat, ceterum ab eo deficiens, peculiaris Regis appellatione gaudebat. Anno Domini 1505. arcem, quam Lusitani tenebant, vehementi obsidione incolæ oppugnarunt, adeò quidem, vt pertenuis euadendi spes Lusitanis appareret: qui noctu, præter Afrorum opinionem erumpentes, Regem, multosque proceres in coenaculo suo opprimunt, eiusque caput hasta infixum per arcis fenestram exponunt, eaque ratione ingens euadunt periculum, & tandem alium Regis Portugalliae nomine prefectum constituunt.